

VCA-certificaat voldoet vaak niet meer

Veiligheidsladder legt de focus op de bedrijfscultuur

Ondertekenaars van de Governance Code Veiligheid in de Bouw nemen vanaf 1 januari 2021 veiligheidsbewustzijn als verplichting op in aanbestedingen of contracten en kiezen voor toepassing van de Veiligheidsladder. Deze gezamenlijke afspraak heet Veiligheid in Aanbestedingen. Dit betekent voor veel cumelabedrijven dat het 'gewone' VCA-certificaat niet meer voldoende is.

In de bouw gebeuren nog steeds veel ernstige ongevallen. Het gedrag van werknemers is daarbij een belangrijke factor. Gebrekkige communicatie en afstemming, hoge werk- en tijdsdruk en niet goed reageren op onverwachte situaties zijn belangrijke oorzaken van ongelukken. Volgens de Inspectie SZW hebben een hoger veiligheidsbewustzijn en een sterke veiligheidscultuur juist op deze elementen een positief effect. Daarom heeft een groot aantal partijen de Governance Code Veiligheid in de Bouw ondertekend of onderschreven. Voorbeelden van ondertekenaars zijn Rijkswaterstaat, ProRail, waterschappen en veel grote bouwbedrijven. Welke bedrijven het convenant hebben ondertekend of onderschreven, is te zien op de website www.gc-veiligheid.nl. Om het veiligheidsbewustzijn als keten te vergroten, wordt er niet alleen certificering gevraagd van opdrachtnemers, maar laten ook de opdrachtgevers zich certificeren. Zo ontstaat er een gezamenlijke en eenduidige aanpak voor de gehele sector.

Toepassing door opdrachtgevers

Opdrachtgevers kunnen ervoor kiezen om de Veiligheidsladder op twee manieren toe te passen:

- Als geschiktheids criterium: in de selectiefase moet een bedrijfscertificaat worden getoond om te worden toegelaten in het verdere proces.
- Als contracteis: bij aanvang van de uitvoering toont de opdrachtnemer aan dat hij voldoet aan de eisen van trede X van de Veiligheidsladder. Dit gebeurt door het overleggen van een projectcertificaat binnen maximaal drie maanden na de opdracht, waarbij de opdrachtnemer ook een bedrijfscertificaat mag overleggen.

Opdrachtgevers die de Veiligheidsladder van toepassing verklaren, moeten zelf ook aan de desbetreffende eisen voldoen. Datzelfde geldt voor eventuele onderaannemers.

Er zijn drie manieren om aan te tonen dat een bepaalde trede op de Veiligheidsladder wordt gehaald: een certificaat, een ervaringsaudit of een self-assessment getoetst door een certificerende instelling. Een certificaat geeft de meeste zekerheid, maar kost ook meer. Hetzelfde geldt voor een ervaringsaudit ten opzichte van een self-assessment. Welke bewijslast in de aanbesteding wordt gevraagd, is afhankelijk van het risicoprofiel.

Planning

Vanaf 1 januari 2020 moeten de ondertekenaars van de Governance Code Veiligheid in de Bouw gecertificeerd zijn. Vanaf 1 januari 2021 start de verplichting Veiligheid in Aanbestedingen in aanbestedingen op te nemen op minimaal trede 2. Op deze datum moeten ook de onderschrijvers van de Governance Code Veiligheid in de Bouw gecertificeerd zijn. Op 1 januari 2023 wordt de verplichting opgevoerd naar trede 3.

Wat betekent dit alles voor jou? Afhankelijk van de omvang van projecten kan een opdrachtgever een certificaat, een ervaringsaudit of een self-assessment eisen. Voor veel onderaannemers of inhuurbedrijven wordt door de hoofdaannemer de eis van een self-assessment gesteld.

Advies en begeleiding

In een volgend artikel gaan we inhoudelijk de hoofdpunten van de norm behandelen. Ondertussen treft Cumela Advies ook voorbereidingen om bedrijven daar waar nodig te kunnen adviseren en begeleiden in de richting

van het gewenste niveau op de Veiligheidsladder.

De norm is in te zien via www.veiligheidsladder.org.

Vragen over de Veiligheidsladder kun je in eerste instantie richten aan Cumela Adviesadviseurs:

Richard Wolting (rwolting@cumela.nl) en Ad Karelse (akarelse@cumela.nl).

Tips van de adviseur

- Download de 'Handreiking Veiligheidsladder' via www.gc-veiligheid.nl.
- Kijk op de website www.cumela.nl voor de Veilig Vakwerk-app voor de digitale werkplekinspectie en de digitale toolboxmeeting.
- Voldoet u al aan de nieuwe versie VCA 2017/06? CUMELA Advies ondersteunt u op praktische wijze.
- Plannen voor het behalen van certificaat CO2-Prestatieladder? CUMELA Advies ondersteunt u op praktische wijze voor trede 1 tot en met 5.

Actualiteiten

- Partijen grond samenvoegen mag alleen door bedrijven met certificaat BRL 9335 en erkenning Kwalibo. De controles in het land nemen daarop toe.

TEKST & FOTO'S:

Ad Karelse, adviseur
managementsystemen